N°. 198. 1860.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelkosten en briefporten.

WOENSDAG 22 AUGUSTUS.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 87.) *WET van den 13den Augustus 1860, houdende wijziging en nadere vaststelling van het eindcijfer van het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1859.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hoeren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is, zoowel eene wijziging tot stand te brengen in de sommen bij de wet van den 21sten Junij 1859 (*Staatsblad* n°. 71) tot verhooging van het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting, dienst 1859, toegestaan, als het eindcijfer van dat hoofdstuk nader vast te stellen,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. De som, voorkomende in ART. 1 der wet van den 21sten Junij 1859 (*Staatsblad* n°. 71) voor uitgaven op het *achttiende artikel* (VIIIste afdeeling) *Vuur en licht in de wachten*, groot *vijf duizend gulden* (f 5000.00), wordt nader bepaald op *drie duizend gulden* (f 3000.00).

Art. 2. Het eindcijfer van het Xde hoofdstuk der begrooting van staatsuitgaven voor het dienstjaar 1859, oorspronkelijk bij de wet van den 30sten December 1858 (*Staatsblad* n°. 133) bepaald op f 11,356,600.00, nader bij de wet van den 15den Mei 1859 (*Staatsblad* n°. 41) op f 14,740,561.06, wordt, ten gevolge der toegestane verhoogingen bij de wetten van 21 en 22 Junij 1859 (*Staatsbladen* n°. 71 en 74), nader vastgesteld op *zeventien millioen drie honderd tachtig duizend acht honderd acht en veertig gulden, negen en tachtig cents* (f 17,380,848.89).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 13den Augustus 1860.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,
DE CASEMBROOT.

Uitgegeven den *achttienden* Augustus 1860.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

De Minister van Binnenlandsche zaken,

Gelet op artt. 41 en 42 der wet van den 13den Augustus 1857 (*Staatsblad* n°. 103),

Maakt bekend, dat de examens voor het verkrijgen van acten van bekwaamheid tot het geven van school- en van huisonderwijs voor de tweede maal in het loopende jaar zullen worden gehouden op Woensdag den 10den October aanstaande, en volgende dagen; dat zij, die een dezer examens wenschen af te leggen, zich uiterlijk op den 26sten September e. k. behooren aan te melden bij den schoolopziener van het district, waarin zij wonen, of, van buiten 's lands komende, voornemens zijn zich te vestigen, met opgave van de acte, die zij verlangen, en overlegging van een of meer getuigschriften van hun goed zedelijk gedrag, en van hunne geboorte-acte, terwijl de dag en plaats van het examen hun door den schoolopziener zullen worden bekend gemaakt.

's Gravenhage, den 22sten Augustus 1860.

S. VAN HEEMSTRA.

Bij beschikking van 16 Augustus 1860 is, met intrekking der concessie vroeger verleend aan den heer G. de Haas, te Vlissingen, aan de heeren Spoors en Sprenger, scheepsreeders te Middelburg, tot wederopzegging, vergunning verleend voor eene stoomsleepdienst op de Ooster- en Wester-Schelde, van Brouwershaven naar Hellevoetsluis en Dordrecht en terug, alsmede langs de daarop aanloopende zeegaten en rivieren tot aan of binnen de daaraan gelegen zeehavens.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Het berigt, dat het Oostenrijksche gouvernement dezer dagen eene dreigende nota aan het Turynsche kabinet betreffende Garibaldi 's onderneming tegen Napels heeft gezonden, wordt van alle kanten tegengesproken. Doch onderscheiden berigtgevers houden vol, dat het Turynsche kabinet middellijk, en wel door tusschenkomst van Frankrijk of van Pruissen, eene mededeeling van het Oostenrijksche gouvernement ontvangen heeft, strekkende om hetzelve te waarschuwen tegen gevaren, welke de verdere uitbreiding van Garibaldi 's onderneming voor Sardinie zelf zou kunnen medebrengen.

— Men heeft nog niets naders vernomen omtrent het wedervaren der aanhangers van Garibaldi, welke op den 8sten dezer en volgende dagen in kleine benden uit Sicilie de Straat van Messina overgestoken en in Calabrie geland zijn. Zij schijnen er tot nog toe weinig of niets van belang te hebben uitgerigt. Intusschen leest men in de Parijsche *Patrie* van gisteren het volgende: » Een brief uit Reggio in Calabrie van den 5den Augustus deelt ons eenige bijzonderheden betreffende den staat der gemoederen in dat deel van het koningrijk Napels mede. Die landstreek verkeert in eenen staat, wel niet van feitelijke wanorde, maar toch van volslagen regeringloosheid. De hoogere klassen der bevolking zijn er gunstig voor Garibaldi gestemd; de bewoners van het platte land blijven getrouw aan het gouvernement, maar weigeren de belastingen te betalen, onder voorwendsel dat men nu in het genot van de vrijheid is en onder eene constitutie leeft. De nationale garde is er niet gewapend; de wegen worden door boosdoeners onveilig gemaakt.

» Dag op dag kwamen er aanhangers van Garibaldi uit Messina in Calabrie; maar zij kwamen er als reizigers en niet als veroveraars; en den 5den had er nog geene onderneming van ernstigen aard plaats gehad; intusschen matten de Napelsche troepen zich met heen en weder marcheren af.

» De generaals van Garibaldi beschouwden met reden eene landing in Calabrie als eene nuttelooze onderneming. De bevolking zou er lijdelijk toezien; zij zou geenen tegenstand bieden, maar ook niet helpen. Men zou kostbaren tijd verliezen met het vermeesteren eener provincie, wier bezit de thans in Italie aanhangige vraagstukken niet tot beslechting zou brengen. Al de lieden, welke Garibaldi omringen, zijn dus van oordeel, dat men onverwijld tegen Napels dient op te trekken, dewijl de inneming der hoofdstad, indien het gelukte haar te vermeesteren, eene beslissende gebeurtenis zou zijn, en het gansche rijk terstond in de magt van Garibaldi zou doen vallen."

Berigten uit Napels van den 15den, door het genoemde blad medegedeeld, melden dat er in die stad algemeene ontsteltenis heerschte, daar de komst van Garibaldi op handen scheen te zijn en er slechte tijdingen uit Calabrie verwacht werden, zoodat dien dag de winkels en de schouwburgen gesloten waren. De adelstand verliet meerendeels de hoofdstad; en de aanzienlijkste personen van het hof begaven zich naar buiten 's lands.

Reeds is gemeld, dat een oorlogsschip van Garibaldi's zeemagt, het stoomschip *Veloce*, in de haven van Castellamare, waar de voornaamste werven voor de Napelsche marine zijn, binnen gedrongen is en er eene poging heeft gedaan om een aldaar liggend linieschip van de Napelsche vloot, de *Monarca*, door overrompeling te vermeesteren. De *Patrie* deelt bijzonderheden dienaangaande mede, waaruit blijkt dat die vermetele poging bijna zou gelukt zijn. De *Veloce*, onder de Engelsche vlag ter reede gekomen zijnde, zette des nachts ongemerkt booten uit; deze kapten met groote snelheid de kabels van de *Monarca*; doch het gelukte haar niet, even schielijk de ankers van dat schip los te maken of de ankerkettingen te verbreken; de bemanning van het Napelsche oorlogsschip kwam op de been, en het fort van Castellamare begon te vuren. De *Veloce* deinsde toen af, maar kon zich ongehinderd verwijderen.

— Een bij het Parijsche *Journal des Débats* ontvangen schrijven uit Napels van den 13den zegt, dat Koning Frans II zich tot het uiterste toe zal verdedigen en niet zal zwichten zoo lang hem nog eenig middel overschiet om wederstand te bieden, en dat de Koningin-weduwe, die als het hoofd der reactionaire partij werd beschouwd, te Gaëta op eene Spaansche stoomboot gegaan en naar Spanje vertrokken is.

— Den 14den is te Napels door de overheid eene dagorder aan de nationale garde gerigt, inhoudende dat de zorg voor de openbare orde nagenoeg uitsluitend aan hare vaderlandsliefde werd toevertrouwd, dewijl de dienst der troepen, welke in de stad garnizoen hielden, elders vereischt werd.

— Een den 16den per telegraaph te Milaan ontvangen berigt verzekert, dat Garibaldi, na op eene stoomboot langs de Napelsche kust gestevend te zijn, op het eiland Maddelena ten noorden van het eiland Sardinie was aangekomen; volgens het gerucht zou hij van daar naar Sicilie teruggekeerd en te Palermo aangekomen zijn.

Uit Turyn wordt gemeld, dat de vrijwilligers, welke laatstelijk onder leiding van Garibaldi's agenten op het eiland Sardinie zijn ingescheept, ten deele op Sicilie zijn aangekomen, en dat de overige binnen kort aldaar verwacht werden.

TURKIJE.

Men verwacht dat de nieuwe vorst van Montenegro, indien hij niet door mededingers verdrongen wordt, zijn land geheel onder den invloed van Frankrijk zal brengen. Terwijl Parijsche dagbladen berigten dat hij in de hoofdstad van Frankrijk opgevoed is en op de school aldaar blijken van eene voortreffelijke inborst gegeven heeft, leest men in een voornaam dagblad van Weenen, de *Ostdeutsche Post*, een schrijven uit Triëst, hetwelk het volgende inhoudt: „Een aantal uitgeweken Montenegrijnen, welke hier verblijf hielden, zijn naar Cattaro vertrokken met het doel om bij den overgang van het hoog gezag voor het belang hunner partij werkzaam te zijn; maar zij zullen te laat komen, want heden is hier berigt ontvangen, dat de prinses Darinka, de gemalin van den vermoorden vorst Danilo, aan de volksbewegingen, welke dreigden te zullen uitbarsten, schielijk een einde heeft gemaakt door haren neef Nikizza Petrowisch Niegusch, als den door wijlen haren echtgenoot zelven aangewezen opvolger, op den troon te plaatsen; en haar invloed is zoo groot, dat de Senaat en de bevolking van Cettinje hem terstond hebben erkend. Nikizza is tot vorst van Montenegro onder den naam van Nikolaas I uitgeroepen.

„De jeugdige vorst is in Frankrijk opgevoed en heeft de vier laatste jaren in Parijs doorgebragt. Al wat hij weet heeft hij in Frankrijk geleerd, en hij stelt al zijn vertrouwen op Keizer Napoleon, aan wien Danilo in den laatsten tijd alles verschuldigd was. De consul van Frankrijk, de heer Hecquart, heeft dan ook alle moeite voor de verheffing van Nikizza gedaan. Klaarblijkelijk is deze de candidaat van Frankrijk, en is de wil van het Fransche gouvernement door deszelfs dienaren thans weder met de gewone behendigheid vervuld.

„De vraag is nu, of Rusland met dezen loop der zaak genoegen zal nemen; want de consul van Rusland, de heer Pekowitsch, heeft nog meer magt in Montenegro, dan zijn Fransche ambtgenoot. Indien de heer Hecquart enkel naar zijne eigen inzigten heeft gehandeld, zal het niet veel moeite kosten hem bezwaren in den weg te leggen; want de gedane keuze is eene keuze van de minderheid. Den 12den is Danilo gewond en den 13den overleden; en reeds den 14den is Nikizza door den Senaat en door de bevolking van Cettinje en de omstreek als vorst uitgeroepen; het was niet mogelijk, in zoo korten tijd de Montenegrijnen uit de verst afgelegen districten tot het houden eener verkiezing te doen zamenkomen, en niet weinigen van hen zullen te gelijk den dood van Danilo en de benoeming van zijnen opvolger vernemen.

„Mogt er tegenkanting komen, zoo als van de partij van Pietro Petrowitsch wel te verwachten is, dan zal die omstandigheid als een krachtige grond tegen de benoeming van Nikizza kunnen worden aangevoerd; en deze zal waarschijnlijk niet lang genot van het hoog gezag hebben, indien Rusland van Frankrijks beschermeling niet gediend wil zijn.

„De prins Danilo had de geheele maand Julij zeer genoegelijk in de badplaats Perzagno, aan de Adriatische Zee, niet ver van Cattaro, doorgebragt. Daar is hij door den moordenaar te midden van zijn gevolg met ongehoorde stoutheid aangevallen en doodelijk gewond; de dader moest verwachten dat hij op staanden voet zou worden gevat; maar het was eene wraakoefening ter voldoening eener vete tusschen familien, en daarvoor heeft hij zich roekeloos opgeofferd.

„Er zijn nu weder nieuwe botsingen tusschen Turkije en Montenegro te verwachten.

„Danilo had in den laatsten tijd vele verbeteringen ingevoerd; hij was geen held noch genie, maar slim en geslepen, en hield zich bereid voor de toekomst, welke hem goede vooruitzigten aanbood. Wat Nikizza vertegenwoordigt is moeijelijk te zeggen; hij is te jong om diplomaat te zijn, en is te veel Parijzenaar geworden om den held te spelen als Mirko en Petro. Het is te denken, dat hij weldra een werktuig van Keizer Napoleon zal zijn."

FRANKRIJK.

Naar de berekening van den half-officielen *Moniteur de la Flotte* moeten nagenoeg al de troepen van de door Frankrijk naar Syrie gezonden expeditie op of vóór den 20sten dezer op de Syrische kust geland zijn.

De ministeriele *Patrie* verzekert, dat er dezer dagen weder eenige detachementen Fransche troepen over Egypte naar Achter-Azie zullen gezonden worden, om tot versterking der Fransche expeditie in China te dienen.

— In Frankrijk is men thans bezig met de gemeentelijke verkiezingen, welke om de vijf jaren plaats hebben. Onder de republikeinsche partij bestond bij velen het voornemen om zich dit maal weder, gelijk vroeger, van alle deelneming te onthouden, om reden dat de vrijheid der keuze door den invloed des gouvernements beperkt werd.

Twee invloed hebbende leden van die partij, de heeren Carnot en Garnier Pagès, hebben thans de onthouding bepaaldelijk ontraden en verklaard, dat de kiezers, al wierd ook de uitoefening van het stemregt beperkt en belemmerd, alles voor de goede zaak behoorden te doen, wat binnen die perken en onder die belemmeringen doenlijk zou zijn.

De openbaarmaking dezer verklaring is van regeringswege belet.

— De Parijsche dagbladen gewagen sedert eenigen tijd van een plan van het Fransche gouvernement om eene postpakketbootdienst tusschen Suez en China op te rigten. Men verzekert, zegt het *Journal des Débats* van heden, dat die dienst vertakkingen naar Manilla en Batavia zal hebben.

NASCHRIFT.

Berlijn, 21 Augustus. De half-officiele *Preussische Zeitung* verklaart de mededeeling van den Brusselschen *Nord* aangaande het verhandelde in de bijeenkomst der vorsten te Töplitz voor ongegrond en verzonnen.

Londen, 21 Augustus. In de zitting van het Lagerhuis van gisteren heeft de heer Monsell van lord Palmerston nadere inlichtingen gevraagd aangaande zijne jl. Vrijdag gehouden rede over de Syrische aangelegenheden, waarin hij gezegd had dat de Maroniten en niet de Drusen de eerste aanleiding tot de jongste moordtooneelen hadden gegeven. De heer Monsell hield vol, dat de Drusen de aanvallende partij waren geweest, Lord Palmerston heeft geantwoord dat de eerste aanval door de Maroniten was gedaan, en dat ook de heer Thouvenel daarvan overtuigd was; doch dat dit in allen gevalle de door de Drusen gepleegde gruwelen niet kon verontschuldigen. Hij deed overigens regt wedervaren aan de krachtige maatregelen die het Turksche gouvernement genomen had om de rust te herstellen en te verzekeren, en gaf als zijn gevoelen te kennen dat het noodzakelijk was het Ottomannische rijk in stand te houden, minder uit achting voor de Turken, dan wel omdat eene verdeeling van Turkije niet zonder een algemeenen Europeschen oorlog zou kunnen plaats hebben.

Turyn, 20 Augustus. De heer Canofari is naar Parijs vertrokken. De generaal Winspeare is tot gezant van Napels te Turyn benoemd. Het regeringsblad maakt eene circulaire van den minister van binnenlandsche zaken aan de gouverneurs bekend betrekkelijk de oprigting van vrijwilligers-corpsen bij de nationale garde.

— Eene depêche uit Napels van den 19den meldt dat te Foggia onrustige bewegingen zijn uitgebroken en dat twee compagnien dragonders en eenige soldaten van de artillerie zich bij de opstandelingen gevoegd hebben.

Te Genua heeft men het berigt ontvangen dat de Napelsche troepen aan de kust van Calabrie den 14den des avonds op eene met wapenen en ammunitie van Malta komende brik gevuurd hebben, en dat dit vaartuig, na op het strand geraakt te zijn, door hen vermeesterd is.

Pesth, 20 Augustus. De groote optogt ter eere van Stephanus, den grondlegger der Magyaarsche monarchie, is heden in de beste orde afgeloopen. Er was geen enkel politiebeamte te zien.

Londen, 21 Augustus. De *Times* zegt dat Garibaldi, indien hij Napels en Rome met Sardinie vereenigt en alsdan zijne onderneming staakt, als een tweede Washington in aandenken zal blijven, maar dat, zoo hij eenen aanval op Venetie deed, zijne revolutionaire krijgsmagt, zelfs al wierd zij door Sardinie openlijk bijgestaan, voor het Oostenrijksche leger zou verdwijnen als de nevel voor den stormwind, en dat hij de eene stad en provincie na de andere zou verliezen.

Ook de *Morning Post* spreekt met beduchtheid van Oostenrijks bedoelingen aangaande Italie.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGravenhage, *den 21sten Augustus* 1860.

Verslag omtrent de aanwinsten van het Koninklijk Penningkabinet te 's Gravenhage,
van 1 *Januarij tot* 31 *December* 1859.

Onder de zeer belangrijke aanwinsten van het Koninklijk Penningkabinet in 1859, verdient in de eerste plaats vermelding een aantal Toursche grooten, door ruiling van het koninklijk Hannoversch muntkabinet verkregen (1) en met meer anderen afkomstig van een grooten muntvond welke in dat rijk had plaats gegrepen. Allen zijn zeldzaam en verscheidene nog nimmer uitgegeven.

Drie zijn door een zekeren graaf Jan geslagen. De eerste wordt door professor van der Chys Pl. IV, n°. 1, als van den Hollandschen graaf Jan I afgebeeld. De andere wordt in de opgave der Luxemburgsche munten in het eerste deel der Revue de la Numism. Belge aan Jan de Blinde, Koning van Boheme en graaf van Luxemburg, toegekend; daar tusschen de woorden IOHAN en COMES eene kroon wordt gevonden. De derde houden wij voor eene munt van Johan, graaf van Nassau-Weilburg (1361—71): het binnenste randschrift luidt + IOHANNES. COMIS en aan het begin van het buitenste komt een leeuwtje voor.

Dit zelfde leeuwtje komt eveneens voor op een onuitgegeven groot met het opschrift + PIHLIP' COMES, dien wij nu aan Johan's zoon Philippus, graaf van Nassau-Weilburg (1371—1420), vermeenen te mogen toekennen.

DIDERICVS . COMS is het opschrift van een anderen groot, welke aan Dirk van Heinsberg, die een vergeefschen strijd om het graafschap Loon voerde, kan toebehooren of aan Dirk IV, graaf van Limburg aan de Lahn.

Met meer zekerheid is te bepalen, wie ARNVT. D'DE LIN is, op een onuitgegeven groot aangeduid. Den 20sten October 1381 toch, belastte Arnoud, heer van Stein en Limbricht, die beide heerlijkheden met 300 gouden schilden ten profijte van heer Adam van Berg, ridder. Daar van Arnoud munten te Stein geslagen bekend zijn, behoort ook deze Limbrichtsche munt aan hem.

De + L×ODEVICVS DNVS, die op een eveneens onuitgegeven groot voorkomt, is ook niet zeer moeijelijk uit te vinden. Onder de bezitters van heerlijkheden, die muntregt uitoefenden, wordt deze naam slechts gevonden bij de heeren van Randenraeth. Van Arnoud van Randenraeth zijn verschillende munten uitgegeven: hij was vermoedelijk de zoon van onzen Lodewijk, die den 29sten October 1344 voorkomt als getuige van Reinoud III, hertog van Gelder, in den open brief, waarbij deze de vrijheden der stad Venlo bevestigt, en den 12den Maart 1345 van hertogin Eleonora bij de bevestiging der stad Arnhem in het bezit der accijnsen.

Twee grooten hebben de een WRIDER. . . S.DNS, de andere VREDERICVS. DE, de eerste was eenigzins verschillend reeds afgebeeld door van der Chys Pl. XXIII, n°. 1, en toegekend aan Frederik II, van den Berg; die in 1331 stierf. Wij wagen de gissing of deze munten niet kunnen geslagen zijn door Frederik van Hekeren, gezegd van der Eze, het hoofd der bekende Hekersche partij in den Gelderschen broedertwist. Frederik van der Eze bezat behalve zijne voorvaderlijke goederen, een groot gedeelte van Overijssel in pandschap; zijn broeder Everhard heeft als heer van Almelo munt geslagen: ook zijn tegenstander Gijsbert van Bronckhorst sloeg munt. Zoude Frederik, die zoo magtig was dit niet hebben gedaan? De letters V en W zijn hier gebezigd om de munt te beter omloop te verzekeren, en die naar de zeer talrijke grooten der Guliksche en Hollandsche graven met WILHELMVS te doen gelijken.

Deze zelfde zucht tot navolging vinden wij terug op een mede onuitgegeven groot met WIGIESBERTVS ‡ waar de beide eerste letters geene andere beteekenis hebben, terwijl de muntheer Gijsbert van Batenburg of wel zijn zoon Gijsbert, heer van Borculo is. Dit wordt nog duidelijker, daar op een andere groot, te gelijk in het kabinet gekomen, + DNS. GIES BERTVS gelezen wordt. Dit stuk was nog onbekend bij de uitgave van v. d. Chys munten der heeren en steden van Gelder-

---

(1) Door bemiddeling van dr. L. J. F. Janssen te Leiden, bij diens aanwezigheid te Hannover, op zijne wetenschappelijke reis, in April 1859.

hinkt doch steeg sedert door den heer Chalon uitgegeven, tome VI, der 2de serie van de Revue de la Numism. Belge, Pl. IX, nº. 8.

De volgende was aan v. d. Chys mede nog onbekend en is ter aangehaalde plaats nº. 2. uitgegeven: thans is de muntheer zeer duidelijk aangegeven: + GHESBERTVS. BOR., Gijsbert van Borculo.

Niet onuitgegeven is de volgende groot, maar afgebeeld naar eene gesleten munt door van der Chys, Pl. IV, nº. 3, den munten van Holland, en als munt van Zierikzee, onder graaf Willem III, beschreven. Bij onze aankondiging van dat werk, in den Kunst- en Letterbode (jaargang 1859, bladz. 58), wezen wij reeds op het onwaarschijnlijke dat in Holland munten zonder den naam van den graaf geslagen zouden zijn. Het fraai bewaard exemplaar onzer munt heeft bewezen dat wij ons niet vergist hadden: men leest er niet op MOETA SERISHE, maar GERISHE; het is dus eene munt der adelijke vrouwenabdy Gerisheim bij Dusseldorp, in 870 door Regenberga dochter van Gericus gestigt.

Een zeldzame groot van het landschap Fivelgo bij Groningen, verschilt van die bij van der Chys, Pl. XVIII, nº. 1 afgebeeld: op dat stuk leest men MONETA FIVLGOE, op het onze FIVLGOIE, ook verschilt de vorm der letters.

Nog een zeer belangrijke, mede onuitgegeven groot heeft + IOHANES' DOMICE. Onder al de munten der middeleeuwen zijn het alleen die der heerlijkheid Cuinre, waarop de onderscheiden titels ridder (*miles*) en knaap (*domicellus*, *damoiseau*) worden vermeld. Ongetwijfeld behoort dus, onze munt in die heerlijkheid te huis en is geslagen door Jan van Cuinre, die in de Cameraars rekening van Deventer van 1359 voorkomt. Tot heden was geen enkele Toursche groot van deze heerlijkheid uitgegeven.

Eindelijk nog een groot waarop het raadselachtige omschrift + WILLEMBORGGVE, hetwelk wij tot heden vruchteloos getracht hebben te ontcijferen.

Uit denzelfden vond bekwam het kabinet ook den groot van Jan van Arkel als bisschop van Luik te St. Pieter, bij Maastricht geslagen en vier leeuwengrooten (*gros au lion*), welke allen onuitgegeven zijn.

Om den leeuw leest men op den eersten + MONETA + LIERD, (de L van zonderlingen vorm staat hier in de plaats eener W), en om het kruis DI — RIC — VAN — . . . ER. — O.

De tweede heeft hetzelfde omschrift op de voor- en op de keerzijde THE — ODV — AHO — TEN, hetwelk aangevuld zijnde THEODoric VAn HOorn en alTENa oplevert.

Op den derden is om den leeuw + MONETA + LESMN' (de vreemdgevormde L weder in plaats eener W) (2) te lezen, terwijl boven den kop van den leeuw in een rond schildje de drie horens (cornets) het wapen van de later tot graafschap verheven heerlijkheid Hoorne zigtbaar zijn. Het randschrift der keerzijde is op die munt DED — ERI — CDH — ORN.

Zeer merkwaardig zijn deze drie munten van Dirk Loef. heer van Hoorne; te Weert en te Wessem aan de Maas geslagen, ofschoon men niet weet met welk regt daar hij slechts jongere zoon was, en van zijne voogdij over meerderjarige neven niets bekend is.

Uit een geschiedkundig oogpunt nog veel merkwaardiger is de laatste groot dien wij niet kunnen nalaten omstandiger te beschrijven.

Voorz. binnen eenen rand van elf cirkeltjes waarin lelien en een waarin een leeuwtje rondom een staanden leeuw het randschrift + MONETA (bloempje) GRONINGHE.

Keerz.: Twee randschriften, het buitenste × BNDICTV : SIT : NOME : DNI : NRI : DEI : IHV : × P, het binnenste dat door de vier armen van een groot kruis aldus gescheiden wordt: REI — NAL — DVS — KOV.

Hoe komen hier de namen van Reinoud van Koevorden en van Groningen op dezelfde munt? Groningen, dat in dien tijd reeds zelf muntregt uitoefende? In 1040 gaf Keizer Hendrik III aan de kerk van St. Maarten te Utrecht een zeker grondbezit in Groningen, *„ tale praedium „ in villa Groningu nuncupata cum areis, aedificiis, agris, campis, mo- „ netis*, etc." De kerk stelde een beheerder over dit goed aan; welke waardigheid later een leen werd, waarin de geslachten Sepperoth, Groenenberg, Groenebeke en Selwert elkander opvolgden. In 1360 huwde Ida van Selwert Herman van Koevorden: in het huwelijksverdrag door Idserda medegedeeld, kwam een beding voor dat de Heerlijkheid Selwert met het regtsgebied in Groningen bij haar kinderloos overlijden aan hare erfgenamen moesten wederkeeren. Inmiddels had de bisschop Jan van Virnenburg in 1370 Herman en Jan van Koevorden en Govert ten Hove weten over te halen om elk voor een derde, het wereldlijk regtsgebied en de heerlijke regten, hoog en laag gerigt te Groningen en Selwert met Wolde en Goo, met al wat er van afhing in pacht te nemen, gelijk het Domkapittel zulks bezat. Nadat Jan in 1382 gestorven was, volgde zijn zoon Reinoud IV hem zoo in Koevorden als in het derde deel der jurisdictie in Groningen op; van welk laatste hij echter in 1392 door deken en kapittel vervallen werd verklaard; daar hij in gebreke bleef de pachtsom te voldoen. Onze munt is dus tusschen 1382 en 1392 geslagen, en ieder die weet hoeveel strijds nog in lateren tijd, tusschen de Ommelanden en de stad Groningen over de uitoefening der regten, die wij hier vermeldden, gevoerd is, zal het belangrijke van dit oude gedenkstuk kunnen beseffen.

Wij hebben deze munten, welke zoo vele eeuwen bij elkander in den schoot der aarde gerust hadden, niet willen scheiden; doch gaan thans weder tot onze gewoone wijze van behandeling over en vermelden onder:

A. de munten van Gelderland.

Zeldzame gewone denier met den leeuw van hertog Reinoud II, v. d. Chijs, pl. xxx, nº. 2.

Arnhemsche groot van hertog Willem I: geheel overeenkomende met dien bij v. d. Chijs, pl. VII, nº. 10: afgebeeld, behalve dat het randschrift van onder bij de pooten der leeuwen aanvangt.

Zeer zeldzamen Nijmeegschen goudgulden van Arnoud van Egmond, met het beeld van dien vorst, ten voeten uit, in de kleeding van dien tijd met bijzonder wijde mouwen, en het hoofd met een kaproen gedekt, a. v. pl. X, nº. 6.

Enkele groot van Maximiliaan als voogd over Philippus de Schoone; het slot van het randschrift * RO * RE * Z * PHI * AR * DV * AV * G, verschillende van dat bij v. d. Ch., Pl. XIII, nº. 9.

Onuitgegeven muntje van denzelfden.

Voorz. (kroon) PHI ꞉ ARDVCIS ꞉ AV ꞉ BG ꞉ GE, het geheele veld der munt gevuld door een achtveldig wapen.

Keerz. (kroon) MAXIMILIA ꞉ REX ꞉ RO ꞉ PAT. Kruis met een roos in het hart.

Rijder gulden van Karel van Egmond, als bij v. d. Ch., Pl. XV, nº. 10, doch met DVX * GELR * IVL * C * ZVT.

Climmer gulden van denzelfden geheel gelijk aan dien afgebeeld, a. v. Pl. XV, nº. 3.

Stuiver van denzelfden, a. v. Pl. XVII, nº. 27; doch met eene ster in het hart van het kruis, en sterretjes tusschen de woorden.

Halven stuiver van denzelfden, a. v. Pl. XVII, nº. 30, doch de randschriften in gothische letters, en C * Z op de voor- en EQVIT - IVDIC - IA * TV - DOMI, op de keerzijde.

Zeer fraai onuitgegeven muntje, vermoedelijk vierde stuiver van goed gehalte van denzelfden.

Voorz. + KAROL' * DVX * GEL * IVL * CO * Z, het ongehelmd gedeeld wapenschild met de twee leeuwen.

Keerz. EQVI - T' * IVD - ICIA - TV * DO, kruis met eene lelie in het hart en N - R - S - A tusschen de armen.

Derde deel van den snaphaan van denzelfden, als bij v. d. Ch., Pl. XVIII, nº. 40, doch met KAROLUS - D' * GEL' * IV - C * ZV.

Het eenig bekende exemplaar van den goudgulden van Keizer Karel V als hertog van Gelder, a. v. Pl. XX, nº. 5.

De zeldzame kruisdaalder der Staten met N (ummus) DVC (atus) GEL (riae) AD. LEGEM BURGUNDICI, 1585.

Rijksdaalders met het geharnast borstbeeld met wapenschild en zwaard van verschillende jaren, waaronder een van 1649 met MO. ARG. P - RO enz., en het teeken van den muntmeester Johan Wyntgens.

Zeldzamen rijksdaalder met gepluimden geharnasten ridder, 1693; en het randschrift op beide zijden door binnenranden van het veld der munt gescheiden. Verkade Pl. 10, fig. 1.

Daalder der stad Nijmegen met borstbeeld van keizer Karel V, de voorz. als nº. 8, op bl. 66 bij v. d. Chys; doch op de keerz. NOVIMAGENSI.

Nog een als nº. 5, bij v. d. Chys; doch op de keerzijde INSIGNIA ⁑ VRBIS ⁑ IMPERIALIS ⁑ NOVIMA.

De zeldzame daalders derzelfde stad met het staande en het geknielde beeld van den heiligen Stephanus, a. v. Pl. II nº. 23, en Pl. III nº. 28.

Zeer fraaijen proefstempel in driedubbele zwaarte van den Zutphenschen daalder 1688, als bij Verkade pl. 25 fig. 2, doch het muntteeken een hertsgewij bij de voeten van den ridder geplaatst.

Onbeschreven Zutphenschen gulden, zonder jaartal.

Zeldzaam muntje van Gijsbert van Bronckhorst, heer van Borculo, eene navolging der deniers van hertog Jan III van Brabant.

Voorz. * GIS * - * BER * - * TVS *. Vierveldig wapenschild met een leeuw in elk der kwartieren.

Keerz. + MONETA ꞉ BORCLOEN. Kruis, waarvan de armen in bloemsieraden uitloopen.

Toursche groot van Willem, heer van den Berg uit het oude stamhuis, die in 1387 stierf, met WILHS DNS DE MOTE, hetzelfde exemplaar waarnaar de afbeelding bij v. d. Chys pl. XVI nº. 1 vervaardigd is.

Onuitgegeven halven daalder van graaf Willem van 's Heerenberg, in de gemeente Haarlemmermeer opgegraven, met SANCT * OSWALD' * REX * NVMVS * NOV' * D * HEELDE * op de voor- en op de keerzijde eenen leeuw het vierveldig wapen met dat van Berg *en surtout*, aan eenen strik dragende.

Eenig bekend exemplaar van den zeldzamen daalder van denzelfden heer, met het borstbeeld van den heiligen Oswald tusschen de letters S—O v. d. Chys pl. XIX nº. 18.

Andere daalder van denzelfden met het randschrift: * SANCT * OSWALDVS * REX * NVMVS * ARGENTEVS; mede een eenig exemplaar, waarnaar de afbeelding bij v. d. Chys pl. XXI nº. 29 genomen is.

Zeldzame navolging der Brunswijksche schillingen van denzelfden met eene groote B op een kruis op de keerzijde en het randschrift: MO—NO—I—NºDI—ERE. a. v. pl. XXI nº. 33.

Dierensche snaphaan van denzelfden in (15) 82 geslagen, in navolging van die der staten van Gelderland, waarop hij den titel van stadhouder des hertogdoms Gelre voert.

Onuitgegeven dertigstuiverstuk van graaf Frederik van den Berg.

Voorz. FREDERI.CO.D.MON.BA.—I.HO.BO.HE.D.I.W. Geharnast borstbeeld tot aan de heup, de regterhand aan den helm, de linker aan den degen houdende, tusschen het jaartal 15—80.

Keerz. MONET. NOV—A—ARGEN.TRI—ST. Vierveldig wapen met een middelschild, waarin de Bergsche leeuw, gedekt door een gekroonden helm, waarop twee vleugels (vol à l'antique).

Een der zeldzaamste en fraaiste daalders van graaf Frederik van den Berg; waarvan de voorzijde genoegzaam met die van den vorigen overeenkomt, behalve dat het borstbeeld tusschen het jaartal 15—76, korter en van den regterarm slechts de hand zigtbaar is.

De keerzijde heeft ook hetzelfde wapen, doch fraaijer geteekend: doch het randschrift verschilt geheel en luidt nu: QVIS.NISI.DEVS.T—I—ME. EVM. NA (deze twee letters aan elkander) STA 5/6. Wij houden de beteekenis der laatste woorden voor naar der staten ordonnantie of ordening 5/6: hetgeen schijnt aan te duiden dat deze op den voet der statendaalders geslagen is.

Onuitgegeven dertigstuiverstuk van graaf Herman Frederik van den Berg; in 1627 te Stevensweerd geslagen; als dat bij Verkade pl. 31 fig. 3; doch met weglating der waarde aanduiding 30—ST ter zijde van het borstbeeld, en verschil in de teekening van harnas, halskraag en sjerp.

Zeldzame gouden Angelot van Willem van Bronckhorst, Vrijheer van Batenburg (15) 61; aldus genaamd om den daarop afgebeeld en geharnasten heiligen Michaël, het monster bevechtende, verschillende in eenige kleinigheden van dien bij v. d. Chys, Pl. X, nº. 15, afgebeeld.

Daalder van denzelfden heer, met het groote gedeelde wapen van Bronckhorst en Batenburg; met twee helmen versierd, en den titel van Keizer Karel V, om den rijksarend op de keerz. afwijkende stempel van dien t. a. p. Pl. XI, nº. 21, afgebeeld.

Eindelijk de zeldzame Maria-groot, eene navolging der destijds in het westen van Duitschland algemeene munten: waarop het beeld der maagd Maria met het kind Jezus op den linkerarm en een scepter in de regterhand, het zonderlinge randschrift: IN * SOLE * POS (uit) TABER * (naculum) SVV (m.)

B. ONDER DIE VAN HOLLAND.

Toursche groot van Floris V met het opschrift FLORENTIVS, C.

De Medembliksche denier met het kopje van denzelfden, eene munt

---

(2) Deze zonderling gevormde L komt ook op een botdrager van dezen heer voor, Pl. X, nº. 7, Tome I der 2de serie van de Belgische Revue afgebeeld.

door Alkemade afgebeeld; doch sedert verloren geraakt, zoodat voor eenige jaren getwijfeld werd of die wel immer bestaan had.

De eenig bekende obool of halve denier van graaf Jan I, vroeger een sieraad der verzameling van wijlen den heer P. Smidt van Gelder, en daaruit in die van wijlen den heer Otto Keer overgegaan.

Een uitmuntend bewaarde Toursche groot, van graaf Jan van Avesnes; waarschijnlijk de eenig bekende.

Voorz. (arend) IOHES : (arend) COMES : een kruis, dit alles binnen een tweede randschrift + NOMEN : DOMINI NOSTRI SIT BENEDICTVM.

Keerz. + DORDRACENSIS. Het teeken der stad Tours, het geheel binnen eenen rand van twaalf cirkeltjes, in elk van welke eene driebladige bloem.

Zeer fraaije groot van Albert van Beijeren met den arend, in den eenen poot het Beijersche, in den anderen het Hollandsche wapen houdende; waarom deze munt door het volk voetdrager geheten werd.

De anderhalve groot, van Willem VI, met den grooten Leeuw, door v. d. Chys, dubbele groot genaamd; terwijl de vorst zelf in het stuk van 19 April 1411, waarbij hij beval deze munten te slaan, spreekt van anderhalve grote, hollantse grote, enz.

Het zeldzaam voorkomende, vierde gedeelte van den groot met den grooten leeuw, v. d. Chys, Pl. IX, n°. 7.

Tuin van Jan Beijeren, volgens v. d. Chys, te Marsum in Friesland geslagen, welke gissing veel waarschijnlijkheid heeft.

Halven gouden rijder of franc à cheval van Philippus de goede, te Dordrecht geslagen, het eenig aan v. d. Chys bekend exemplaar dezer munt, waarnaar zijne afbeelding op Pl. XIV, n°. 5, vervaardigd is.

Dubbelen stuiver van Philippus de schoone, van 1496, verschillende van n°. 23 op Pl. XXII, door het randschrift PHS + DEI + GR'A : : CI + D' + AVST' + B + CO + HO.

Stuiver van denzelfden, als n°. 33 op Pl. XXIII, doch met C + HOL.

Gouden Sint Andriesgulden van Phillippus II in (15) 68 geslagen, met het beeld van dien heilige, eene zeer zeldzame munt, evenzeer als den

Stuiver van denzelfden vorst met den titel ANG (liae) REX.

Twee zeldzame halve gouden rijders der Staten van Holland, zonder aanduiding der waarde, in 1607 en 1644 geslagen.

Den hoogst zeldzamen halven zilveren dukaat of rijksdaalder met den geharnasten man in 1659 voor het eerst geslagen, en na dien tijd nimmer weder in dit gewest gemunt.

Het bijna nimmer voorkomende volledig stel van het drieguldenhalven driegulden-, tweegulden-, gulden-, halven gulden- en acht en twintigstuiverstuk in Holland, volgens de ordonnantie der algemeene staten van 25 Mei 1694 in dat jaar geslagen. Het kwam in der tijd in het bezit van wijlen den heer Verkade, elk stuk nog gewikkeld in het zelfde papier, als bij het verlaten der munt, en had alzoo den glans der nieuwheid nog behouden. Ofschoon in het groot plakaatboek dit geheele stel voor Gelderland aan het slot der bewuste ordonnantie wordt afgebeeld; schijnt het wel dat Holland het eenige gewest is, waar men van al de stukken proefexemplaren heeft gemunt. Het acht en twintigstuiverstuk, komt van geen ander gewest voor, de halve driegulden alleen van Friesland met het jaartal 1696.

De daalder van Hendrik van Brederode met diens borstbeeld en de ijzeren strijdhandschoenen nevens zich, verschillende van dien, bij v. d. Chys. Pl. XI, n°. 12, [illegible] achter DOMINVS; op de keerzijde loopt de Basiliscus, het helmteeken van den eersten helm in eene andere rigting; en luidt het laatste woord van het randschrift VYANE'.

Zeer zeldzame groot van Walraven van Valkenburg, heer van Asperen.

Voorz. WALRANVS : DE : VALKENBORCH. Kruis, aan de uiteinden der armen met twee bloempjes versierd, tusschen welke een leeuwtje en tusschen de armen arenden.

Keerz. (Arendje) MONETA * NOVA * ASPERENSIS.

Gekroonde leeuw in een sieraad van negen boogjes.

C. ONDER DIE VAN WEST-FRIESLAND.

Rijksdaalder met het gehelmde wapenschild, 1593 als fig. 3 op Pl. 63 bij Verkade; doch met NOSTRA-A.

Dergelijken halven, a. v. fig. 4, doch het zwaard tusschen NOSTRA en het jaartal en eene roos tusschen 15 en 96.

Zeer zeldzamen halven gouden rijder zonder aanduiding der waarde 1626, en dus veel vroeger dan die bij Verkade Pl. 60, fig. 2.

Den eersten zilveren dukaat of rijksdaalder met geharnasten man 1659.

Driegulden met het wapen der algemeene staten 1694: het teeken van den muntmeester Buijskes na het randschrift, en niet daarvoor zoo als bij Verkade Pl. 69, fig. 3.

Drie verschillende stempels van een gulden van 1732, met WESTF, WESTFR en WESTFRI, een bewijs dat de stempels dikwijls braken.

Zilveren dukaat van 1795 met de stempelfout CRESCNUT.

D. ONDER DIE VAN ZEELAND.

Leeuwendaalder van 1598, op welks voorzijde een geharnaste man het Zeeuwsche wapen houdt; terwijl op de keerzijde het geheele veld der munt door een grooten zwemmenden leeuw gevuld wordt.

Rijksdaalder met den geharnasten man, 1694 op welks keerzijde tusschen het randschrift en het veld der munt een geparelde binnenrand voorkomt, en nog vier verschillende stempels derzelfde munt van dat zelfde jaar allen door Verkade vermeld, waaronder ook, die met CRESCUN.

E. ONDER DIE VAN UTRECHT.

Obolus of halven denier van bisschop Willebrand van Oldenburg, met eenig verschil van de afbeelding bij v. d. Chys, Pl. VIII, n°. 3.

Uitmuntende Deventersche groot van Jan van Arkel; a. v., Pl. X, n°. 9.

Zeldzame Zwolsche groot van Jan van Virnenburg.

Voorz. MONETA : EPIS : TRAIECTENSIS. Het wapenschild van het bisdom, gedekt met eenen helm, waarop eene paauwenstaart binnen zes halve cirkeltjes.

Keerz. een kruis, hetwelk het binnenste randschrift MON — IN - S — VLE — TRA, doorsnijdt, terwijl het buitenste + BNDICTV ! SIT, enz. luidt.

Deze munt, de eenige door v. d. Chys in alle kabinetten ontmoet, is door hem afgebeeld, Pl. XI, n°. 9.

Dubbele Hasselter groot van Frederik van Blankenheim, a. v. Pl. XIV, n°. 14.

Zeldzamen stempel van den gouden St. Maartens gulden van David van Bourgondie met EPS., a. v. Pl. XVII, n°. 10.

Eenig bekend exemplaar van den stuiver van Frederik van Baden, door v. d. Chys, dubbele stuiver genaamd en Pl. XXI, n°. 5, afgebeeld.

Zeer fraai koperen muntje, welligt driemytestuk van Philippus van Bourgondie, a. v. Pl. XXII, n°. 7.

E. ONDER DIE VAN FRIESLAND.

Fraaije Leeuwarder schellinck van 1478, v. d. Chys, Pl. V, n°. 2.

Dergelijke van Sneek, 1477, a. v. Pl. XXII, n°. 1.

Jager van hertog Albert van Beijeren als bestuurder van Friesland, in 1500 geslagen, met tweehoofdigen arend, het Friesche wapenschild tusschen de pooten houdende, alzoo de eerste munt waarop dit wapen voorkomt, a. v. Pl. VI, n°. 5.

Rijksdaalder met geharnast borstbeeld 1611, als bij Verkade, Pl. 122, fig. 3, doch met MO .ARG. PRO. CONFOE. BELG. FRI.

Nog een van hetzelfde jaar met MO × AR × PRO — CONFOE × BELG × F — RIS.

G. ONDER DIE VAN OVERIJSSEL.

Onuitgegeven Rozenobel, (15) 83, als bij Verkade, Pl. 133, fig. 2; doch met weglating der letters N - T tusschen de masten van het schip; en de baar in het wapen; welke bij Verkade ontbreekt.

Fraai exemplaar van het vierde deel van den Rozenobel (15) 83, a. v. fig. 3.

Rijksdaalder met geharnast borstbeeld 1620, als bij Verkade, Pl. 136, fig. 1, doch met BELG. TRANS en op de keerzijde PARVA in plaats van Parvae.

Halven rijksdaalder als voren 1620; als bij Verkade Pl. 138, fig. 2, doch met TRAN en op voor- en keerzijde eene roos.

Rijksdaalder als de vorige 1699, als fig 3 bij Verkade, doch met binnenranden aan beide zijden.

Dukaton, 1744, als bij Verkade, Pl. 136, fig. 1; doch met TRANSISALANIÆ en het wapen binnen het randschrift.

Fraaije kleine muntjes te Deventer in 1481 en 1509 geslagen; de eenige aan v. d. Chys bekend en door hem afgebeeld, Pl. XII, n°. 23 en 30.

Onuitgegeven stuiver van dezelfde stad.

Voorz. PACE ET BELLO CONSTANS. Gekroond schild, waarin de eenhoofdige arend, tusschen I — S.: boven de kroon 1589.

Keerz. MON * — NOVA * —. EIP. * — DAVE. *. Verdeeld kruis het randschrift doorsnijdende, in een sieraad van vier halve cirkels en met het Deventer schildje in het hart.

Deze munt is te merkwaardiger daar den heer mr. W. H. Cost Jordens in het Deventer archief, geen spoor is voorgekomen dat de stad tijdens het bezetten door de Spanjaarden na het verraad van Stanley (1587—1591) heeft gemunt.

Deventer Leeuwendaalder met het teeken van den muntmeester Wilhelm Sluysken 1667.

Achtentwintigstuiverstuk van Deventer, als bij Verkade, Pl. 154, fig. 3: doch met aanduiding der waarde 82 in plaats van 28.

Halven Stichtschen stuiver, volgens ordonnantie der drie Overijsselsche steden van 's daags voor St. Simon en Judas 1488, op naam der stad Kampen. V. d. Chys, Pl. X, fig. 5.

Vierde stuiver van Kampen, zonder jaartal, als bij v. d. Chys, Pl. [illegible]

Vierkante proefstempel van een [illegible] Leeuwendaalder van Kampen. 1647.

Dubbele Gosseler der drie Overijsselsche steden met het wapen [illegible] Zwolle. 1534.

Onuitgegeven dukaat der stad Zwolle:

Voorz. RVDOL. II. D: G. R°. I — VNGA. BO. REX. De gekroonde geharnaste Keizer van de regterzijde met scepter en rijksappel; en de lelie het teeken van den muntmeester Wijntgens tusschen de voeten.

Keerz. MON. AVR. IMPE (het wapen van Zwolle) CIVIT ZWOLLÆ. De gekroonde maagd Maria, met het kind Jesus op den regterarm, op eene halve maan gezeten.

Onuitgegeven Zwolschen zilveren dukaat of rijksdaalder met den geharnasten man; 1659. De figuren als bij Verkade, Pl. 171, fig. 3: doch met MONETA. ARGEN; — CIVITAT. ZWOL. op de voor- en DA. PACEM. DOMINE. IN. DIEBUS. NOSTRIS op de keerzijde.

Onuitgegeven dukaton van Zwolle, 1677.

Voorz. MONETA. ARGENTEA : CIVITATIS : ZWOLLÆ en eene zevenpuntige ster als muntteeken. Een ruiter met gesloten helm op een gezadeld paard gezeten, waaronder het wapen der stad.

De keerz. als die der bekende dukatons.

Driegulden der stad Zwolle, van 1682 met HAC NITIMER.

Eindelijk een onuitgegeven halven stuiver van Philippus II, als heer van Overijssel.

Voorz. + PHS. DEI. G. HISP. REX. D. TRS. ISSV. Kruis tusschen welks armen tweemaal de letter P en tweemaal den leeuw.

Keerz. DOMINVS. MICHI. ADIVTOR. Wapen het geheele veld der munt vullende.

H. ONDER DIE VAN GRONINGEN.

Onuitgegeven jager der stad:

Voorz. *MONETA . NOVA . ARG . GRONINGENSIS . 89. Tweehoofdige arend met stadswapen op de borst.

Keerz. SIT . NOMEN . BENEDICTVM. Het stadswapen op een gebloemd kruis liggende.

Onuitgegeven Rozenobel:

Voorz. (zuil) MO . ORD . FRISIÆ AD . LEGEM . ED . WARD . RE . AN, tusschen elk woord in plaats van punten kleine klaverblaadjes.

Een schip, waarin een gekroond beeld staande, met zwaard in de regterhand en een schild aan den linkerarm, waarin een gevierendeeld wapen, 1 en 4 drie lelien, 2 en 3 twee leeuwen.

Keerz. (kroon) IHE (Jesus) . AVT . (em) TRANSIENS . PER . MEDIV (m) ILLORVM . IBAT . en dezelfde klaverblaadjes tusschen de woorden. Eene roos met vijftien stralen aan welker uiteinden, leeuwen, kroonen en andere sieraden.

Deze munt is geheel eene navolging, ook in den vorm der Gotthische letters van de rozenobels van Eduard IV, Koning van Engeland: zijnde het randschrift zoo verdeeld, dat ook het woord EDWARD aan den bovenrand geplaatst is; alleen zijn in plaats van de drie leeuwen (lions léopardés) van Engeland, de twee leeuwen (lions passants) van Friesland geplaatst.

Ofschoon men er alleen ORD. FRISLÆ opleest, zonder bijvoeging der woorden *inter Amasum et Laubacum* (tusschen de Eems en de Lauwers); die op de meeste zilveren munten voorkomen, blijkt uit de dagvaarding van den Ommelander muntmeester, Hendrick Kreijvenger, voor den Raad van State van 18 Januarij 1591, dat deze ook rijksdaalders had gemunt, waarop de bewuste woorden ontbreken; alsmede dat hij Rozenobels op den voet van Engeland had geslagen. (*) Het meest afdoende bewijs echter dat onze Rozenobel eene Ommelander munt is, vinden wij in de aanwezigheid der zuil voor den aanvang van het randschrift der voorzijde welke mede op den daalder bij Verkade Pl. 190, fig. 3, voorkomt, en waarschijnlijk ontleend is uit het wapen van Kuilenburg, waar toen de Ommelander munt gevestigd was, daar de Ommelander staten, na het bezetten van Groningen, door de Spanjaarden, uit hun vaderland gevlugt waren.

J. Onder die van Brabant, Limburg enz.

Uitmuntend bewaarde groot met den engel van Jan I.

Groot met het ronde wapen met de vier leeuwen door v. d. Chys, Pl. VII, n°. 7, aan Jan III, doch door de Belgische muntkenners aan Jan II toegeschreven.

Het fraaije gouden schild of klinkaert van Jan III, eene der vroegst bekende gouden Nederlandsche munten.

Zeldzame dubbele groot, Roosebeker genaamd, van Johanna, na den dood van Wenceslaus te Leuven geslagen.

Onuitgegeven Griffoen van Maximiliaan, verschillende van dien bij v. d. Chys, Pl. XIX, n°. 15, door de randschriften:

DENARI ⸬ SIMPLEX ⸬ NOMINAT ⸬ GRIFONVS en DEVM ⸬ [illegible]MA ⸬ QVAM ⸬ AR-GENTVM.

Gouden Angelot met den geharnasten aartsengel Michael, van Margaretha van Brederode abtdis van Thorn.

Dukaat met Mariabeeld en borstbeeld van Keizer Ferdinand van dezelfde.

Zeldzamen daalder van dezelfde:

Voorz. MARGARE * D * BREDROD * AB * FVND * SE * THOER.

Vierveldig wapenschild met eenen leeuw in elk kwartier, gedekt door eenen gekroonden helm met helmdekken en twee hertepooten tot cimier, tusschen het jaartal 15 — 57.

Keerz. CAROLVS * ROMA * IMPERA * SEMP * AVGVST.

Tweehoofdige arend, waarboven eene kroon.

Daalder als voren van 1561 met Keizer Ferdinands titel.

Halven daalder, als voren, zonder jaartal; doch met eenhoofdigen arend, en het randschrift: DENARIVS * NOVVS * QVI'NDECIM * STVFERORV.

Daalders als voren, met tweehoofdigen arend, en Keizer Maximiliaan II's titel; op de keerz. het wapen met de vier leeuwen, zonder helm of helmdekken in welks plaats het borstbeeld der maagd Maria met het kind Jezus tusschen het jaartal 1569: het randschrift luidt thans MO* LIB — IMPERIALIS — FVNDAT * IN — THOREN, waar tusschen drie wapenschildjes: de Brederodesche leeuw; de arend van Nyenar, en de wildezwijnskop met de laurierstokken, het blazoen der Brederode's. Ter zijden van het wapen de begin letters van den naam der abtdis M — DB (aan elkander verbonden).

Vierde daalder van dezelfde met Nederduitsche omschriften.

Voorz. ✠ MAR * D * (ochter) I * B (rederode) * AB (tdis * D (es) WERELDLIJKEN) ✠ FRI (en) * S (tifts) * THOREN.

De leeuw van Brederode met de lambel.

Keerz. NA ✠ LVTIC * BETZL ✠ SCHROT * VN * KORN.

Tweehoofdige arend.

De beteekenis dezer woorden is: naar het gewigt en gehalte der Luiksche en bedelaarsdaalders, door welke laatsten die met St. Maarten en den bedelaar bedoeld zijn, welke de Keurvorst van Mentz en ook de graaf van Hoorne sloegen.

Den zeldzaamsten onder de daalders dezer abtdis.

Voorz. SANCTA * MARIA * THORENSIS * ECCLESIÆ *

Een klein vierveldig leeuwenwapen; waarboven een groot borstbeeld van Maria, met het kind Jezus op den regterarm en den scepter in de linkerhand.

Keerz. DENARIVS * NOVVS * TRIGINTA * STVFERORVM.

Een engel van voren gezien, houdt een wapenschild waarin een eenhoofdige arend.

Deze Margaretha was de dochter van Walraven van Brederode uit zijn tweede huwelijk met Anna van Nyenar, en halve zuster van Reinoud den vader van den beroemden Hendrik van Brederode. Volgens Goutshoeven was zij in 1570 abtdis van Thorn: uit onze munten blijkt dat zij dit reeds in 1557 was. Wij hebben deze zeldzame munten eenigzins uitvoeriger vermeld; omdat Thorn, een deel van Nederlandsch Limburg uitmaakt, en dat gedeelte van het werk des heeren van der Chys, waarin zij opgenomen worden, nog niet in het licht is gekomen.

Zeer fraaije Toursche groot van Jan van Avesnes met H — Y — O — N in de vier hoeken van het Henegouwsche monogram, Chalon n°. 22.

Twee verschillende riddergrooten van denzelfden, met den ridder met het zwaard en dien met de banier, a. v. Pl. 26 en 27.

Zeldzame groot van Jan van Boheme, graaf van Luxemburg.

Voorz. [illegible] IOHS. DEI. GRA : REX : BOMIE. Arend met vierveldig lee[illegible] boven.

Keerz. [illegible] MERAVDEN. Versierd kruis.

Vijftien jaren lang had men vruchteloos gezocht waar toch het Meraude op deze en andere munten vermeld te vinden was, tot dat de heer Würth-Paquet, voorzitter der Luxemburgsche maatschappij van oudheden in een charter van 1263 vermeld vond » *doie il faire à tous jours en warde à* MERAUDE *son* chastiaul, *que on nomme communement* POILVACHE, welke laatste naam den ouden verdrongen heeft.

Zeldzame denier met het schild met de vier leeuwen door Jan I, graaf van Namen, te Vieuxville geslagen met MONETA : VIVILENS.

Overgaande tot de

Buitenlandsche munten.

Vermelden wij slechts als de meest belangrijke:

Zeldzamen Aureus met SALVS GENERIS HVMANI en een overwinningsbeeld op een wereldbol op de voorzijde, en S.P.Q.R. in een eiken krans op de keerzijde; vermoedelijk geslagen, nadat Nero te Rome was omgebragt en voor de aankomst van Galba aldaar.

Fraaijen Aureus van Alexander Severus met IOVI PROPVGNATORI.

Zeer fraaijen gouden solidus met borstbeeld van Pulcheria, gemalin van den Keizer Marcianus, in de lente van 1859 bij Rheede gevonden.

Derde gouden solidus van den Burgundischen Koning Gondebald: met borstbeeld van Keizer Anastasius, doch met monogram des Konings op de keerzijde.

Dergelijke met monogram van Sigismund, Koning der Burgundiers.

Gouden solidus van den Bizantijnschen Keizer Michael V en zijne gemalin Maria.

Meia Dobra of goudstuk van 6400 reis met borstbeeld van Joseph I, Koning van Portugal 1773, op het eiland St. Thomas opgegraven.

Rijksdaalder van den Luikschen bisschop Gerard van Groisbeck 1570.

Zeldzamen halven daalder met borstbeeld van den Gulikschen hertog Willem, met gepluimde baret, korten tijd na het afstaan van Gelderland aan Karel V geslagen.

Thaler van Frederik August II, keurvorst van Saxen als rijksbestuurder na den dood van Keizer Karel VI, 1740.

Conventionsthaler van Carel von Dalberg, als vorst primaat van het Rijnverbond, te Regensburg in 1809 geslagen.

Zeldzamen gulden van hertog Frederik Frans van Mecklenburg in 1848 geslagen, met randschrift DEM VATERLANDE.

Zeer zeldzamen Hessen Darmstadsche gulden uit het onrustige jaar 1848.

Voorz. LUDWIG ERBGROSH. U. MITREGENT V. HESSEN. Borstbeeld van den thans regerenden Groot-Hertog.

Keerz. in zes regels *** PRESSFREIHEIT — VOLKSBEWAFFNUNG — SCHWURGERICHT — RELIGIONSFREIHEIT — DEUTSCHES PARLAMENT — 6 MARZ 1848.

Zwey Guldenstuk van Maximiliaan Koning van Beijeren, *zur Erinnerung an die Wiederherstellung der Mariensäule in Munchen* 1855, met afbeelding dier zuil.

Proefstempel van den fraaijen nieuwen Vereinsthaler van vorst Leopold van Anhalt-Dessau 1858.

Tot het tweede gedeelte, de gedenkpenningen overgaande, maken wij melding onder die welke

A. Tot de geschiedenis des vaderlands

betrekking hebben van:

den Zilveren op het toetreden van Gelderland en Zutphen tot de Staatsche zijde. v. Loon, I. 222.

Zilveren strooipenning bij de huldiging van Prins Willem I, als markgraaf van Veere in 1581: doch verschillende van dien bij v. Loon, I. 296 afgebeeld, door weglating van dat jaartal.

De eironde penningplaten met borstbeelden van Prins Frederik Hendrik en Amalia van Solms, bij v. Loon, II. 189, n°. 1, in hoorn.

Op de keerzijde is ingestempeld FRED. HENRICVS. D. G. - PRINCEPS AVRIACA - COMES NASSOVIA ETC., en in een tweede vak, JOH. OSBORN. ANGL - AMSTEROD. FECIT 1626. Dit laatste wordt achter het borstbeeld der Prinses mede gevonden, terwijl er bovendien op gestempeld is AMALIA. D. G. - PRINCEPS AVRIACA - * etc., 1636 *.

Wij leeren hierdoor den naam van den graveur dezer prachtige stukken kennen, welke door v. Loon niet wordt vermeld.

Fraaijen verguld koperen op de behaalde overwinningen door Prins Frederik Hendrik, verschillende van dien bij v. Loon, II. 193, n°. 1, door weglating van het jaartal 1631, en door verplaatsing der opschriften GROL en WESEL.

Zilveren op den Munsterschen vrede als bij v. Loon, II. 324, n°. 2, doch met MONAST. CIV. EPLIS. LOCVS. PACIS. VNLIS., en een palm- en olijftak boven de stad.

Fraaije koperen penningplaten ter eere van den grooten Keurvorst, de voorz. als bij v. Loon, II, 542; doch op de keerz. eene vliegende faam, welke geacht wordt uit te bazuinen hetgeen op een wimpel gelezen wordt: *Lang leve de Keurvorst van Brandenburg.*

Zilveren op den dood van Geraard Brandt, met andere keerzijde als bij v. Loon, III, 187, zijnde de afbeelding der stad Rotterdam verschillende, en de afsnede en het onderschrift weggelaten.

Zeldzamen, grooten zilveren spotpenning op het innemen van Bergen in Henegouwen door Lodewijk XIV, getuigende van de bijtende scherts, welke de gedenkstukken dier dagen kenmerkte.

Ziet men toch op de eene zijde binnen het randschrift HIS ARMIS TRIA REGNA PARAT, Prins Willem III in Romeinsch gewaad voorgesteld als LIBERATOR FLORENS den standaard der burgerlijke en godsdienstige vrijheid omhoog heffende, op de keerzijde wordt Lodewijk XIV op den voorgrond afgebeeld, gebukt en afgeleefd, leunende met eenen degen, die met geldstukken overdekt is, op eene aangestoken bom: terwijl in het verschiet de brandende stad Mons; benevens des Konings gezelschap, eenige dames gezien worden, en het randschrift luidt UNAM SIC OCCUPAT. URBEM, het onderschrift LUDOVICVS XIIII OPPRESSOR DECREPITUS.

Bronzen gedenkpenning door Smeltzing op de overwinning bij Agrim door Koning Willem III bevochten in 1691, v. Loon III 543, n°. 2.

Fraaijen grooten bronzen op den verleenden onderstand door Willem III aan den hertog van Savoye en de Waldensen in hetzelfde jaar 1691, a. v. IV, bl. 7.

Een' zeer fraaijen tinnen exemplaar van den zeldzaam voorkomenden op het ontdekken van den aanslag door Barth. de Grandval, tegen het leven van Willem III gesmeed, met borstbeeld van Lodewijk XIV, a. v. IV 53, n°. 2.

Fraaijen bronzen op het overlijden van Koningin Maria, gemalin van Willem III met TRISTITIA PVBLICA, a. v. IV 120, 1.

Onuitgegeven zilveren gedenkpenning.

Voorz. De faam met vredetak in de regter- en bazuin in de linkerhand op een boek staande, door twee olijftakken omgeven.

Keerz. 1695.

Dus blaast de snelle Faam,
met aengenaem geluyt.
D'Oostvriesche Vreede Vreugdt,
met volle Kaaken uyt.
Op kraght der Eendraght kan,
de Vryheyt zigh verlaaten.
De wyse en dappren zyn,
tot heyl der ondersaaten.
Den 11 Februari.

(*) H. O. Feith, het muntregt der Ommelanden, bladz. 38.

De gebeurtenis, waarop deze penning doelt, het sluiten van eene overeenkomst tusschen den vorst van Oost-Friesland en de standen, vindt men uitvoerig beschreven bij Wiarda, Ostfriesische Geschichte VI, 337; en schijnt, daar ook de Staten-Generaal steeds hunne bemiddeling in de Oost-Friesche zaken hadden aangewend, gewigtig genoeg geacht te zijn om daarop hier te lande eenen penning te slaan.

Hoogst zeldzamen zilveren op den Rijswijkschen vrede met VILLA REGIA RISVICANA, TEMPLVM PACIS a. v. 208, n°. 7.

Twee der zeldzaamste zilveren ter eere van Balthasar Bekker, die met: *nu werd het wangeloof bestreên* enz., en die met *opus virtutis veritatisque triumphat* v. Loon IV 225, n°. 1 en 3.

Gestigen zilveren spotpenning op den aanvang der vredesonderhandelingen te Utrecht in 1712, a. v. pl. 402, n°. 1.

Buitengewoon groote onuitgegeven zilveren penningplaat van 18 duim middellijn op het overlijden van Cornelis Chastelein, ordinaris raad van Ned.-Indie, den 28sten Junij 1714 te Batavia: merkwaardig als bijdrage tot de kennis der graveer- en teekenkunst in Indie te dien tijde.

Onuitgegeven zilveren op de gouden bruiloft van den beroemden staatsman Bruno van der Dussen met Maria Pancras, den 22 December 1732 gevierd.

Uitmuntenden onuitgegeven penning in compositie op het vijftig-jarig huwelijk en met de borstbeelden van Cornelis van Aerssen, heer van Hogerheyde en Maria Pauw door den minder bekenden stempelsnijder J. Popkes, met het volgende opschrift:

Mijn over grootvaêr heer van Spijk
Leefde in den egt ruym vijftig jaren,
't Behaagde ook God ons gunstelijk,
Tot op het gulden feest te spaaren.
Den 13 Novem. 1728.

Onuitgegeven grooten zilveren door M. Holtzheij, op de vijf en twintig jarige evangeliedienst te Amsterdam en met borstbeeld van Cornelis Houthoff, in den ouderdom van 60 jaren, den 26sten Nov. 1744.

Zeldzamen kleinen zilveren op de verheffing van Prins Willem IV tot Stadhouder in 1747, als in vervolg op V. Loon, n°. 313, doch met voorz. van n°. 267.

Den zeer zeldzamen op dezelfde gelegenheid door Vestner met STABIT FIRMA SALVS ANIMIS ET ROBORE IVNCTIS, a. v. n°. 236.

Zilveren ter eere van Daniel de Superville, geboren te Rotterdam, den 11den December 1696, Hofraad van den vorst van Brandenburg-Bayreuth, eersten kanselier der hoogeschool te Erlangen en later, Envoyé van dien vorst te 's Gravenhage.

Zilveren op het sluiten van den vrede te Aken in het jubeljaar van den Munsterschen vrede, als n°. 275 van het vervolg, doch kleiner en met andere voorzijde: de Prins toch draagt hier een glad harnas, de naam van Holtzhey is op het geknotte armstuk en de woorden ASSERT LIBERT, onder het borstbeeld geplaatst.

Fraaijen zilveren door van Berckel op het huwelijk van Prins Willem V als n°. 401, in het vervolg op V. Loon; doch met andere voorzijde: WILHELM V. PR. AR. BELG: GVBERNAT, het borstbeeld anders gekapt en zonder harnas.

Onuitgegeven grooten zilveren op de reis van Keizer Joseph II in Holland.

Voorz. IOS. II. D.G.R. IMP. G. ET H.REX zijn gelauwerd borstbeeld, waaronder A. V. BAERLL.F.

Keerz. PEREGRINATOR EN BATAVIA ILLUSTRANS [illegible]

Het geheele veld wordt gevuld door het volgende opschrift: *Bella adserta prius pace aucta nec hostibus Anglis, diruta adhuc* CAESAR, *tecta Batava vides* DI *caveant validae nequae miracula dextrae videris heu torpor mox populetur iners.* CIↃIↃCCLXXXI.

Zeldzaam klein gestempeld zilveren penningje, op de voorz. met borstbeeld van H. Hooft en face, waaronder 1787, op de keerzijde dat van Capellen tot de Pol van de regterzijde.

Een aantal zilveren met borstbeelden van Prins Willem V en leden van het Vorstelijk Huis, zoo als die in 1787 door 's Prinsen vrienden gedragen werden, waaronder een bijzonder met borstbeeld van den Prins en de Prinses tegenover elkander, op de keerzijde die van den Erfprins; Prinses Louise en Prins Frederik.

Onuitgegeven, zeer zeldzamen zilveren belooningspenning.

Voorz. VADERLANDS — LIEFDE ERKENT.

Een opgerigte drietand, waaraan een scheepswimpel en lauwerkrans, aan een strand nabij de zee, waarop verscheidene schepen zeilen; nevens den drietand een scheepsroer waarop het wapen van Amsterdam, een anker, kompas, enz. In de afsnede: *Comm. ter aanmoediging der zeedienst*, 1796.

Keerz. Een eikenkrans, waarin gegraveerd GERHARDs. OTTEMA.

Dit zeldzaam stuk uit eenen tijd waarin men niet veel aan het vervaardigen van gedenkpenningen dacht, werd aan het Kabinet geschonken door den heer dr. J. G. Ottema te Leeuwarden.

Onuitgegeven koperen penning op het 150jarig jubilé van het boekverkoopers gilde te Amsterdam.

De voorzijde is de gewone penning van dat gilde; op de keerzijde is onder het wapen der stad gegraveerd:

150e
Jub. Boekv.
Gilde
gevierd 31 Jan.
1812
W. Holtrop.

Ook deze penning, die getuigenis geeft dat men zelfs onder de Fransche overheersching niet vergat het bestaan der voorvaderlijke stichtingen te herdenken, al liet de druk der tijden niet toe dit in goud of zilver te doen, is een geschenk, dat het Kabinet ontving en wel van den bibliothecaris J. W. Holtrop. Mogt het voorbeeld dier beide heeren vele navolging vinden.

Onuitgegeven zeldzamen bronzen ter eere van Bilderdijk.

Voorz. GULIELMUS — BILDERDYK. Zijn borstbeeld van de regterzijde; op de afsnede van den hals DIONISY. F.

Keerz. Een laauwerkrans waarin MICAT - INTER - OMNES - 1821.

Zeldzamen zilveren op het overlijden van professor D. Huisman te Utrecht, den 8sten Januarij 1822.

Eindelijk: den zilveren door curatoren der akademie te Groningen vereerd aan de leden van het corps vrijwillige flankeurs der akademie, met den naam van W. van der Brugghen.

Willem van der Brugghen werd den 25sten December 1795 te Cuijk geboren, den 10 Julij 1813 tot luitenant bij de Fransche infanterie en den 26sten Junij 1814 bij het 1ste bataillon infanterie van linie benoemd: na verschillende promotien te hebben gemaakt en den 16den Julij 1829 tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw te zijn benoemd, werd hij 25 November 1830 als kommandant gedetacheerd bij de vrijwillige flankeurs van Groningen, maakte met deze den tiendaagschen veldtogt mede, verkreeg de militaire Willems-orde, en een eeredegen hem door dat corps aangeboden; werd later kommandant van het corps maréchaussée in Luxemburg, en stierf den 11den Mei 1850.

Onder de

B. Buitenlandsche gedenkpenningen

meest door ruiling verkregen vermelden wij slechts:

Zeer grooten zilveren op het overlijden van Johan Wilhelm, keurvorst van de Paltz, 1716.

Fraaijen zilveren op de overwinning door de Engelsche vloot op de Spaansche behaald bij Kaap Passaro, 1718.

Zeer fraaijen zilveren op het sneuvelen van Karel XII bij Friedrichshall, 11 December 1718 met STAT MORIENS TERRETQVE INTERITUS HOSTES.

Grooten zilveren, door den Nederlandschen Stempelsnijder N. van Swinderen, op de kroning van Keizer Frans I in 1745.

Zilveren op het verbond en met de borstbeelden van Keizer Alexander, Keizer Frans en Koning Frederik Wilhelm, den 9den September 1813, met IM VERTRAUEN AUF GOTT FÜR EUROP: FREIHEIT.

Grooten zilveren ter eere der Keizers van Rusland en Oostenrijk en den Koning van Pruissen, als bevrijders van Europa in 1814, met hunne beeldtenissen te paard, en PER VOS LUX TENEBRIS A IOVE SPARSA MEIS.

Fraaijen bronzen door Santarelli op het bouwen eener brug over de Tar in 1818 met borstbeeld van Maria Louisa, Hertoging van Parma.

Zilveren met borstbeeld van Catharina, Koningin van Wurtemberg op haar overlijden, den 9den Januarij 1819.

Fraaijen bronzen, door den regerenden hertog Alexius van Anhalt Bernburg, doen slaan op het eeuwfeest der overlevering van de Augsburgsche geloofbelijdenis in 1830, met borstbeeld van zijn beroemden voorvader Vorst Wolfgang van Anhalt.

Zeer schoonen bronzen, op het derde eeuwfeest van de invoering der hervorming te Berlin, 2 November 1839.

Fraaijen zilveren door den stadsraad en de burgerij van Dessau, op de 25ste jarige regering van den regerenden hertog Leopold Frederik, Hertog van Anhalt-Dessau, 9 Augustus 1842.

Zeer fraaijen bronzen, op de vijf-en-twintigjarige echtvereeniging van Frederik Wilhelm IV, Koning van Pruissen, 29 November 1848.

Fraaijen grooten bronzen, met borstbeeld van Keizerin Catharina II, op de oprigting van het gedenkteeken ter eere van Peter de Groote, te Petersburg, in 1772.

Dergelijke op den verleenden bijstand aan en redding van Oostenrijk door de Russische legers in 1849.

De beide laatste met een aantal Russische munten een geschenk van den heer A. de Beck, vroeger secretaris van legatie bij het Russische gezantschap te 's Gravenhage.

Het aantal stukken van verschillenden aard, waarmede het kabinet in dit jaar vermeerderd werd, bedroeg niet minder dan negen honderd [illegible]

's Gravenhage, [illegible] Julij 1860.

[illegible]

WATERHOOGTEN IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Augustus.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
21	Boven-Rhijn	*Keulen*,	+ 39.47	+ 3.62	8 ure	0.06	"
20	Waal	*Nijmegen*,	+ 9.49	+ 3.27	8 "	"	"
20	Neder-Rhijn	*Arnhem*,	+ [illegible].47	+ 2.56	8 "	"	0.04
20	Geldersche IJssel	*Westervoort*,	+ [illegible]	+ [illegible]	8 "	"	0.03
19		*Maastricht*, (brug)	+ 42.[illegible]	+ 0.[illegible]	8 "	"	0.03
19	Boven-Maas	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 42.24	"	8 "	"	0.07
20		*Grave*,	+ 6.01	+ 1.16	8 "	0.05	"
20	Nieuwe Maas	*Brielle* H. W.	+ 1.19	"	5 u. 15 m.	"	0.14
		Brielle L. W.	— 0.29	"	1 u. 30 m.	"	0.25

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De gewone Audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal aanstaanden Zaturdag, den 25sten Augustus, niet plaats hebben.

*** Bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken zijn, behalve de gewone dagbladen, ingekomen de navolgende werken, als:

BOEKWERKEN.

Algemeene beschrijving van vreemde kusten en zeeplaatsen buiten Europa, ten dienste van kooplieden, zeevarenden, cargadoors, assuranten en allen die verder met den zeehandel en de scheepvaart in betrekking staan, 1ste deel, Afrika en Australie, benevens de omliggende eilanden, bewerkt door L. A. J. Boulet en A. van Otterloo; Amsterdam, Gebroeders Kraay, 1860.

Dirck Volckertsen Coornhert en zijne wellevenskunst, historisch-ethische studie door dr. J. ten Brink: Amsterdam, Gebroeders Binger, 1860.

The plays of William Shakespeare, uitgegeven en verklaard door mr. C. W. Opzoomer (1ste stuk), Othello, the moor of Venice; Amsterdam, Gebroeders Binger, 1860.

De klok van den buitenman, of duidelijk onderrigt in het vervaardigen

van allerlei soort van zonnewijzers, met 25 in den tekst gedrukte figuren, door A. G. W. Ramaer, Amsterdam, Gebroeders Binger, 1860.

De onpartijdigheid van den geschiedschrijver, redevoering ter aanvaarding van het hoogleeraarsambt aan de hoogeschool van Leiden, den 1sten Junij 1860 uitgesproken door dr. R. Fruin; Amsterdam J. H. Gebhard & C°., 1860.

Spoorwegen in Nederland, door een voorstander der waarheid (gedrukt voor rekening van den schrijver); Amsterdam, Gebr. van Es, 1860.

De rijken der natuur, handboekje voor de lagere scholen; Amsterdam, W. H. Zeelt, 1860.

Wetten, besluiten en overeenkomsten betrekkelijk de electro-magnetische telegraphen in Nederland, met toestemming van Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken uitgegeven door H. J. Stokvis, commies ter contrôle van den Rijkstelegraaph, en W. H. Gosler, eerstaanwezend ambtenaar van het Rijkstelegraaphkantoor te Rotterdam; te 's Gravenhage, bij de Gebroeders van Cleef, 1860.

The wintering of the Hollanders on Nova Zembla, during the years 1596 and 1597, bij H. Tollens Cz., translated from the Dutch bij Anglo-Saxon; Leeuwarden, G. T. N. Suringar, 1860.

B. Glasius, predikant te Geertruidenberg, geschiedenis der nationale synode, in 1618 en 1619 gehouden te Dordrecht (1ste aflevering); Leiden, P. Engels, 1860.

Kerk en christendom, wandelingen op het gebied der kerkleer, naar het Hoogduitsch van P. Julius; Leiden, van den Heuvell & van Santen, 1860.

De hospitaalpraktijk, inleiding tot de practische beoefening der geneeskunde aan het ziekbed, naar de Engelsche uitgave van Robbert D. Lyons, hoogleeraar in de geneeskunde te Dublin, vroeger chef der geneeskundige dienst bij het Engelsche leger in de Krim, enz., enz., door W. M. S. Janssen, med. chir. et art. obst. doctor; Leiden, van den Heuvell & van Santen, 1860.

Vondel's werken, 55ste aflevering (6de deel, blz. 18—22); te Amsterdam, bij de Gebroeders Binger, 1860.

Vreemde landen en volken, hun toestand en ontwikkeling, godsdienst en staatswezen, behoeften en hulpbronnen, gewoonten en zeden, beschreven naar de nieuwste bronnen, met staalplaten (II Japan, 10de aflevering); Amsterdam, Gebroeders Kraay, 1860.

De blijde boodschap, leerredenen door J. P. Hasebroek (IV en V); te Amsterdam, bij H. Höveker, 1860.

Armorial général, contenant la description des armoiries des familles nobles et patriciennes de l'Europe, par J. B. Rietstap (16e livraison); Gouda, G. B. van Goor, 1860.

Technologisch woordenboek, of volledige handleiding voor alle takken van fabriekwezen en volksnijverheid, in alphabetische orde, naar de 2de geheel nieuw bewerkte Hoogduitsche uitgave van dr. K. Karmarsch en prof. Fr. Heeren (18de aflevering); Gouda, G. B. van Goor, 1860.

Nieuw Nederduitsch-Fransch woordenboek, door J. Kramers Jz., (9de aflevering); Gouda, G. B. van Goor, 1860.

Recueil militair, bevattende de wetten, besluiten en orders betreffende de Koninklijke Nederlandsche landmagt, gedrukt en uitgegeven op speciale autorisatie van het Departement van Oorlog (1859); 's Gravenhage, de Gebroeders van Cleef, 1860.

De Flora van Nederland, door dr. C. A. J. A. Oudemans (7de en 8ste aflevering); Haarlem, A. C. Kruseman, 1860.

Blikken in het leven der natuur, 3, het vleesch als voedsel en zijne toebereiding in de keuken, door dr. R. S. Tjaden Modderman, en het steken der grachten, door L. C. Levoir; Leeuwarden, G. T. N. Suringar, 1860.

Neêrlands Oost-Indie, reizen gedaan gedurende het tijdvak van 1852—1857, door dr. S. A. Buddingh, met platen (18de aflevering); te Rotterdam, bij M. Wijt & Zonen, 1860.

TIJDSCHRIFTEN.

Het Leeskabinet, mengelwerk tot gezellig onderhoud voor beschaafde kringen (voor 1860, n°. 7), met platen; te Amsterdam, bij Hendrik Frijlink, 1860.

De Nieuwe Recensent, tijdschrift voor wetenschap en smaak (n°. 7); Amsterdam, Ipenbuur & van Seldam, 1860.

Maandschrift voor Christenen ter bevordering van bijbelkennis en godsdienstig leven (Julij); Amsterdam, C. M. van Gogh, 1860.

Evangeliespiegel, maandschrift ter bevordering van Christelijk leven, jaargang 1860 (Julij-aflevering); Amsterdam, Gebroeders Kraay.

Nederland, onder redactie van N. Donker en H. J. Schimmel (3de serie, 1ste jaargang n°. 7); Amsterdam J. C. Loman jr., 1860.

Ons volk in zijne historie romantisch geschilderd door W. J. Hofdijk en M. P. Rosmade (1ste serie, 18de aflevering). Het gouden kruis; Amsterdam, Gebr. Binger, 1860.

De Gids, 24ste jaargang, nieuwe serie 13de jaargang (Julij 1860); Amsterdam, P. N. van Kampen.

De juridische correspondent (1860, Junij); te Amsterdam, bij J. H. Gebhard & Comp.

De godsdienst-onderwijzer, lectuur voor eenvoudige Christenen (2de jaargang, 3de aflevering): te Amsterdam bij J. A. Ormeling, 1860.

De Tijdspiegel, aflevering VII (Julij 1860); te Arnhem, bij D. A. Thieme, 1860.

De Militaire Spectator, tijdschrift voor het Nederlandsche leger, 3de serie, 5de deel (Junij 1860, n°. 6); te Breda, bij Broese & Comp., 1860.

Schat der gezondheid, een tijdschrift voor alle standen (1860, n°. 8); te [illegible] bij C. Zwaardemaker.

[illegible] het huisgezin, gezellig en nuttig onderhoud aan den huiselijken haard (7de aflevering); Leeuwarden, G. T. N. Suringar, 1860.

Het Vaandel, vernieuwd tijdschrift, onder redactie van P. F. Brunings, 1sten luitenant der infanterie, 2de reeks, 1ste jaargang (n°. 3, Julij); 's Gravenhage, M. J. Visser, Leiden, van den Heuvell & van Santen, 1860.

Naamlijst (Maandboekje) der geborene, gehuwde en overledene personen der stad Middelburg gedurende de maand Junij 1860; te Middelburg, bij A. J. Jongkindt.

Nederlandsch tijdschrift voor de praktische beoefening van de Fransche, de Engelsche en de Hoogduitsche taal, nieuwe serie (3de jaargang, n°. 2); te Tiel bij de Wed. D. R. van Wermeskerken, 1860.

De Tijdstroom, maandschrift gewijd aan letteren, wetenschap en kunst (3de jaargang, 2de deel, n°. 8, 15 Junij 1860); Tiel, Wed. D. R. van Wermeskerken, 1860.

Tijdschrift voor staathuishoudkunde en statistiek, door mr. B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis (19de deel, 6de stuk); Zwolle, bij W. E. J. Tjeenk Willink, 1860.

Vriend van den landman, tijdschrift ter bevordering van akker- en tuinbouw, veeteelt en boomkweekerij in Nederland, n°. 7, (met eene houtsneêfiguur) n°. 8, met 4 houtsneêfiguren; te Zwolle, bij W. E. J. Tjeenk Willink, 1860.

HERDRUKKEN.

J. F. G. Cannabich's beknopte aardrijkskunde, naar den 18den druk van het oorspronkelijke op nieuw voor Nederlanders bewerkt door H. Frijlink (4de druk); te Amsterdam, bij H. Frijlink, 1860.

De beginselen der Fransche taal gemakkelijk gemaakt, door A. van der Hoeven, instituteur te Hoorn (3de stukje), 5de druk; Amsterdam, J. M. E. Meijer, 1860.

Beknopt en zoo mogelijk volledig tijdrekenkundig overzigt van de geschiedenis des Vaderlands, door J. P. van der Maas jr. (2de druk); Amsterdam, B. P. van Cittert, 1860.

Korte geschiedenis van het Rijk der natuur, en beknopte opgave van het gebruik dat van de voornaamste voortbrengselen der natuur gemaakt wordt; vrij bewerkt naar het Hoogduitsch van Michael Desaga, door Corstiaan de Jong (ten gebruike der scholen), 3de verbeterde druk; te Goes, bij C. H. Schetsberg, 1860.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 31sten Augustus 1860, des voormiddags ten $10^1/_2$ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het maken van twee rijzen Leidammen in de rivier de Maas, aan de uitmonding van het buitenkanaal der Schutsluis te Crevecoeur, met het uitbaggeren dezer geul tusschen deze Leidammen van gezegd Buitenkanaal, doorgetrokken tot in het diep der rivier de Maas, en verdere bijbehoorende werken in de provincie Noordbrabant.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving, overeenkomstig art. 11 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Den derden dag vóór de Besteding wordt de noodige aanwijzing op de plaats gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur L. Rijsterborgh, en bij den Ingenieur J. de Kruyff, beiden te 's Hertogenbosch, benevens bij den Opzigter P. E. Fischer te Crevecoeur.

's Gravenhage, den 6den Augustus 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Gelderland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 7den September 1860, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat, in het 5de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Arnhem, worden Aanbesteed:

het Herstellen der schade aan de Rijks-dijken, Kaden en verdere Aardewerken langs de Boven-rivieren in de provincie Gelderland.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland, te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Vier dagen vóór de Besteding wordt de noodige aanwijzing op de plaats gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur en den Ingenieur P. J. H. Hayward, beiden te Arnhem.

's Gravenhage, den 11 Augustus 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Utrecht.*

AANBESTEDING.

Op Zaturdag, den 25sten Augustus 1860, des namiddags ten 2 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Utrecht, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 8ste district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Utrecht worden Aanbesteed:

het verrigten van eenige buitengewone Vernieuwingen aan de bestrating van de Groote Wegen der 1ste klasse, in de provincie Utrecht.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur te Utrecht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur en den Adspirant-ingenieur te Utrecht, en bij de Opzigters de Groot te Amersfoort, van Teylingen te Doorn en van As te Utrecht.

's Gravenhage, 2 Augustus 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

RENTEBETALING OP HET GROOTBOEK DER 3 PERCENTS NATIONALE SCHULD.

De Minister van Staat en van Finantien maakt bekend, dat de boven-

staande Rentebetaling zal geschieden in het locaal van het Grootboek der Nationale Schuld, gevestigd te Amsterdam:

op het vijfde Bureau van Rentebetaling:

en wel alleenlijk over het half jaar verschijnende 1°. September 1860, van Zaturdag den eersten, tot en met Vrijdag den veertienden dier maand, en vervolgens over al de nog verschuldigde halfjaren, op alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag), van Maandag den zeventienden September 1860, tot en met den vijftienden Januarij 1861.

Tevens worden, overeenkomstig art. 19 van het Koninklijk besluit dd. 18 Mei 1818 (*Staatsblad* n°. 24), voor de *tiende of laatste maal* opgeroepen de nog niet opgekomen regt hebbende op de renten over het halfjaar verschenen geweest 1°. Maart 1856, waarvan de betaling, ingevolge Koninklijk besluit van den 25sten October 1855 (*Staatsblad* n°. 125), zal blijven opengesteld tot en met den laatsten Februarij 1861.

's Gravenhage, den 14den Augustus 1860, n°. 7.

De Minister voornoemd,
VAN HALL.

MINISTERIE VAN OORLOG.

, De Minister van Oorlog zal op Woensdag den 12den September 1860, aan den minst inschrijvende in het openbaar Aanbesteden de Leverantie aan 's Rijks Magazijn van Geneesmiddelen van de nagenoemde hoeveelheden Sulphas Chinicus basicus, als:

1°. van Dertig Nederlandsche Ponden ten behoeve van de Geneeskundige Dienst hier te lande; en

2°. van Vijftig Nederlandsche Ponden ter dienste van Nederlandsch Indie;

volgens Monster en Voorwaarden in genoemd Magazijn van Geneesmiddelen te 's Gravenhage voorhanden.

De inschrijving moet geschieden bij besloten op gezegeld papier geschreven biljetten, de opgaaf bevattende van den prijs in cijfers en letters voluit gesteld, bij guldens en cents, waarvoor de gegadigden aanbieden den Sulphas Chinicus basicus te leveren.

Aan den voet der biljetten zullen moeten worden vermeld de naam, voornamen, woonplaats en het beroep van den inschrijver en van ieder zijner borgen.

De biljetten, die ten opschrift moeten hebben:
» *Aan het Ministerie van Oorlog* (*Leverantie van Sulphas Chinicus basicus*)"
zullen door den Inschrijver en zijne borgen eigenhandig onderteekend en uiterlijk des middags ten 12 ure van den der Aanbesteding bij genoemd Ministerie ingekomen moeten zijn.

Wanneer twee of meer gegadigden tegen gelijken prijs mogten hebben ingeschreven, zal het lot beslissen aan wien de Leverantie zal worden gegund.

Alle biljetten welke niet in den verlangden vorm ingerigt of op ongezegeld papier geschreven zijn, zoomede die welke eenige bijzondere conditien bevatten, niet in de Voorwaarden van Aanbesteding voorkomende, zullen buiten aanmerking worden gehouden.

De gegadigde aan wien de Leverantie wordt gegund (en die gehouden is tot aan de finale toewijzing zijne inschrijving gestand te doen) zal binnen veertien dagen na de kennisgeving deswege aan den Minister van Oorlog inzenden door de betrokken gemeentebesturen afgegeven en geregistreerde certificaten nopens d[illegible] hem zoowel als van ieder zijner borgen tot het [illegible] volbre[illegible] zullende bij gebreke van dien, over [illegible]

's Gravenhage, den 21sten Augustus 1860.

DE CASEMBROOT.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Tweede* trekking der *Vijfde* Klasse van de 242ste *Staats-Loterij*, op Dingsdag den 21sten Augustus 1860, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 17795 een prijs van 10,000 gulden,
» 15509 » » » 1000 »
» 1879 » » » 1000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Delft zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar aanbesteden:

het maken van een Gebouw voor Pyrotechnische Werkzaamheden, en het verbeteren van het Scheikundig Laboratorium, nabij de Paardenmarkt, te Delft.

Deze aanbesteding zal geschieden op Vrijdag den 31sten Augustus 1860, des voormiddags ten 12 ure, in het Heerenlogement, nabij de Haagpoort, te Delft, alwaar van den 23sten Augustus 1860 het bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Delft, bij wien tevens inzage van de teekening kan worden bekomen.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

KENNISGEVING.

Het gemeentebestuur van Muiden brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat een uittreksel van den overeenkomstig art. 11 der wet van den 21sten December 1853 (*Staatsblad* n°. 128) vervaardigden staat betrekkelijk de verboden kringen van het werk nommer zes voor Diemerdam, ter voldoening aan het 1ste lid van art. 17 dier wet, ten Raadhuize is nedergelegd, en dat de afkondiging, bedoeld in het tweede lid van het vermelde artikel, op den 20sten Augustus 1860 heeft plaats gehad.

Het gemeentebestuur voornoemd,
G. LAMBRECHT.
De Secretaris,
P. VERSCHUUR.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

Najaars-Koffij-veiling te Amsterdam, *op Donderdag* 20 *September* 1860.

221,166	balen	Java-koffij,	liggende	aldaar;
4,952	»	Padang dito	»	»
196,197	»	Java dito	»	te Rotterdam;
5,125	»	Padang dito	»	»
32,460	»	Java dito	»	» Dordrecht;
42,916	»	Java dito	»	» Schiedam;
54,206	»	Java dito	»	» Middelburg.

De Directie geeft de verzekering dat zij vóór hare voorjaarsveiling van 1861 geene andere Java- en Padang-koffij dan de bovengemelde hoeveelheid aan de markt zal brengen, met uitzondering van beschadigde Koffij, waarvan de verkoop noodzakelijk zal worden geacht.

De Monsters zullen op Maandag 27 Augustus verkrijgbaar zijn.
Amsterdam, 21 Augustus 1860.

Veiling van Java-thee te Amsterdam, *op Donderdag* 4 *October* 1860,

bestaande uit de navolgende kisten en kistjes liggende in Entrepôt, waarvan te Amsterdam:

Boey	387/4	kisten	
Congo	945/4	»	
Souchon	2368/4	»	
Pecco	513/4	»	249/12 kisten
Thunkay	536		
Schin	229		
Hysant	111		
Uxim			198/12 »
Joosjes G B			353/12 »
» F B			7/12 »

en te Rotterdam:

Boey	1436/4	kisten	
Congo	7164/4	»	
Souchon	2861/4	»	
Pecco	1138/4	»	80/12 kisten
Thunkay	1294/4	»	
Schin	412/4	»	
Hysant	465/4	»	30/12 »
Uxim			579/12 »
Joosjes G B			951/12 »
» F B			150/12 »

Aangevoerd in 1859 en 1860 met diverse schepen van Java.
Leverbaar per ontvangcedullen.
Amsterdam, 21 Augustus 1860.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

, Bij Acte, op den 16den Augustus 1860 voor den Notaris *J. Kuyk* te Arnhem verleden, behoorlijk geregistreerd, is tusschen de Heeren [illegible], zonder beroep, te Doesborgh, en *Theodorus* [illegible] te Dieren woonachtig, eene Vennootschap aangegaan, [illegible] Fabriek van Cichorei en het drijven van handel in dat Artikel en in [illegible]oop, onder de Firma van *Theunissen en d'Herripon*, en gevestigd in de Fabriek » de Christoffel", in de Kosterstraat te Doesborgh.

Deze Vennootschap is aangegaan den 1sten Mei 1860 en eindigt den 30sten April 1866; indien echter dezelve door geen der Vennooten vóór den 1sten November 1865 wordt opgekondigd, wordt de Vennootschap gerekend nog voor 6 jaren te zijn verlengd, en zoo vervolgens van zes tot zes jaren. Elk der Vennooten zal de handteekening der Firma hebben, doch alleen voor zoover de Vennootschap betreft; zullende geldleeningen, het koopen en verkoopen, verhypothekeren, bezwaren en vervreemden van vaste goederen niet anders kunnen geschieden dan met toestemming en onder de handteekening der Vennooten.

Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan Art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

J. KUYK, *Notaris*.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

DINGSDAG 21 AUGUSTUS 1860.

Amsterdam.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2½	63⁹/16	63⁷/16	63³/8
Dito dito	3	—	—	—
Dito dito	4	98¼	98⁷/16	—
Syndicaat	3½	—	—	—
Handel-maatsch.	4½	131³/8	—	—
BELGIË. Bij Roth. schild	2½	—	—	—
RUSL. Bij *Hope en C°.* 1798 en 1816	5	100³/8	—	—
Dito 1828–1829	5	—	—	—
Dito 1840	4	78¼	—	—
Stieglitz	4	78¾	—	—
Dito 1854	5	—	—	—
Dito 1855	5	96³/8	—	—
Leening 1860	4½	89¹¹/16	89¾	—
Engelsche	4½	—	—	—

	pCt.			
SPANJE. Nieuwe 3% thans	1¾	39⁵/8	39¹¹/16	—
Amortisable		—	—	—
Buitenlandsche	3	—	—	—
Binnenlandsche	3	47³/8	—	—
PORTUG. Te Lond.	3	45¾	—	—
OOSTENR. Metall. 1816–1852	5	47⁵/8	48¹/16	[illegible]
Dito Zilv. Nation.	5	55⁵/8	56⅛	56⅛
Dito Zilver 1849–1854	5	70¾	71	71
Dito 1847–1852	2½	35½	—	—
MEXICO. Londen	3	—	—	—
GRENADA id.	2¾	—	—	—
VENEZUELA id.		—	—	—
Uitgestelde		—	—	—

Londen.

Consols	3	pCt.	93
Spanje	3	»	—
Dito	1¾	»	—

Antwerpen.

Metalliek	5	pCt.	50⅛
Nat. Metalliek	5	»	58⅛
Binnenl. Spanje	3	»	—
Spanje	1¾	»	—

Parijs.

Fr. rente	3	pCt.	68.60
Binnenl. Spanje	3	»	—
Spanje	1¾	»	—

Weenen.

Metalliek	5	pCt.	67.50
Idem Nationaal			78.60
Wissel Londen			130.75

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.